

FIȘA DISCIPLINEI

Teoria instrumentelor și instrumentație 1

Anul universitar: 2025-2026

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Teologie Reformată și Muzică
1.3 Departamentul	Teologie Reformată și Muzică
1.4 Domeniul de studii	Muzică
1.5 Ciclul de studii	BA – Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Muzică/ Licențiat în muzică
1.7. Forma de învățământ	Zi

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei		Teoria instrumentelor și instrumentație 1					Codul disciplinei		TLM 3306		
2.2 Titularul activităților de curs				dr. Fekete Miklós							
2.3 Titularul activităților de seminar				dr. Fekete Miklós							
2.4 Anul de studiu		2	2.5 Semestrul		1	2.6. Tipul de evaluare		E	2.7 Regimul disciplinei		DD

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					9
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					2
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					9
Tutoriat					1
Examinări					1
Alte activități: participări la concerte (filarmonică, opere, recitaluri), participări la conferințe, simpozioane					+
3.7 Total ore studiu individual					22
3.8 Total ore pe semestru					50
3.9 Numărul de credite					2

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	cunoștințe preliminare de teoria muzicii și istoria muzicii
4.2 de competențe	aptitudini muzicale (auz muzical, simț ritmic etc.), scris-citit muzical

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	- prezență obligatorie de 75% - parcursarea materialelor de citit, îndeplinirea sarcinilor cerute
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	- prezență obligatorie de 100% - realizarea temelor de seminar (în cadrul sau în afara orelor) - pregătirea și ținerea seminarelor desemnate, realizarea proiectelor - folosirea regulată a bibliotecilor mai importante din Cluj-Napoca.

6.1 Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• „studiază muzica” • „identifică caracteristicile muzicii” • „studiază partituri muzicale” • „ilustrează cu exemple în timpul activității didactice” • „realizarea unei corelații corecte între textul muzical și configurația sonoră, pe baza abilităților auditive și de scris-citit muzical dobândite (inclusiv auzul muzical interior)”; • „utilizarea corectă a elementelor de bază ale tehnicilor clasice de scriitură și a metodelor fundamentale de analiză muzicală”; • „clasificarea argumentată a operelor muzicale, pe baza identificării și descrierii caracteristicilor de gen și ale principalelor perioade stilistice muzicale”; La sfârșitul cursurilor de teoria instrumentelor, orchestrație, studenții vor fi capabili: • să recunoască și să distingă după audiție instrumentele muzicale învățate; • să cunoască istoria instrumentelor muzicale și drumul de evoluție ale acestora, precum și formarea orchestrei simfonice; • să cunoască specificitățile (de construcție, fizice, tehnice, interpretative etc.) ale instrumentelor; • să cunoască transpozițiile instrumentelor transpozitorii; • să formeze deprinderea de citire în diferite chei (în special: do – alto, do – tenor, do – sopran, do – mezzosopran), precum și cea de transpunere;
Competențe transversale	• „gestionează dezvoltarea profesională personală” • „se autopromovează” • „face față tracului” • „aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice”; • „autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii”; • formarea gustului muzical și sensibilizarea receptivității muzicale; • dezvoltarea capacității de sistematizare stilistică; • formarea deprinderii de judecată estetic-stilistică; • să recunoască după audiție importante lucrări instrumentale, camerale, simfonice din literatura muzicală; • să orchestreze fragmente muzicale (lucrări pentru pian, reduții pentru pian, cvartete etc.) în diferite combinații instrumentale; • dezvoltarea capacității de formare a unor relații interdisciplinare între disciplina de teorie a instrumentelor și a) alte discipline ale muzicii (istoria muzicii, teoria muzicii, forme muzicale, armonie, contrapunct, dirijat cor, citire de partituri, istorie și estetică și stilistică muzicală, instrument etc.), respectiv b) discipline extramuzicale (fizică, acustică, dans-coreografie, literatura universală, istorie, teoria artei etc.)

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	- Identifică și descrie evoluția istorică, caracteristicile, particularitățile acustice și structurale ale diferitelor familii de instrumente, precum și rolul acestora în muzica diverselor perioade istorice. - Cunoaște bazele tehnicilor de execuție instrumentală, efectele speciale și principiile practice ale orchestrării, cu atenție deosebită asupra diferitelor tipuri de ansambluri (solo, camerale, orchestrale, vocal-instrumentale). - Cunoaște aspectele istorice și stilistice ale repertoriului instrumental, precum și funcțiile muzicale ale diverselor soluții de orchestrare. - Cunoaște principiile lecturii partiturilor instrumentale, ale transpoziției și ale recunoașterii diferențelor timbrale. - Cunoaște sursele de informare relevante (literatură de specialitate, dicționare, baze de date digitale) care susțin aprofundarea cunoștințelor de istoria instrumentelor și orchestrare.
Aptitudini	- Pe baza unor exemple muzicale din diferite epoci și stiluri, recunoaște, clasifică și interpretează timbrul, funcția și rolul instrumentelor în textura muzicală. - Citește și interpretează partiturile instrumentelor transpozitorii și este capabil să realizeze sarcini de transpoziție de bază. - Analizează soluțiile de orchestrare din diverse lucrări, identificând particularități tehnice și stilistice. - Colectează, sistematizează, procesează și utilizează surse de istoria instrumentelor și organologie în activități analitice sau didactice. - Integrează în mod autonom cunoștințele despre orchestrare, tehnici de execuție și stil în interpretarea și analiza operelor muzicale.
Responsabilități și autonomie	- Se orientează în mod autonom între diferite perioade ale istoriei instrumentelor, culturi instrumentale și practici orchestrale. - Își extinde, sistematizează și rafinează continui cunoștințele privind instrumentele, respectiv instrumentația/orchestrația, prin studiul partiturilor și a surselor de specialitate. - Evaluează și analizează critic și creativ interpretarea, instrumentația/orchestrația, și soluțiile tehnico-instrumentale din lucrări instrumentale și orchestrale.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- cunoașterea istoriei instrumentelor muzicale de la începuturi până în zilele noastre și urmărirea evoluția acestor instrumente; - capacitatea de a pune în paralel dezvoltarea și evoluția instrumentelor cu evenimentele istorice, artistice contemporane; - cunoașterea modului de construcție a instrumentelor, arătarea specificităților tehnice de mînuire, de interpretare;
7.2 Obiectivele specifice	- cunoașterea sistemului de clasificare al instrumentelor; - prezentarea etapelor de formare ale orchestrei; - cunoașterea ambitusurilor instrumentelor învățate, sistemul de notare (transpoziții, cheile do); - cunoașterea diferitelor transpoziții;

	• capacitatea, deprinderea de a distinge diferitele instrumente muzicale după audiție; • prezentarea specificităților timbrale și de registru al fiecărui instrument muzical învățat; • recunoașterea după audiție a lucrărilor instrumentale, camerale, simfonice sau vocal-simfonice paradigmatică din literatura muzicală; • parcurgerea și studierea importantelor tratate de instrumentație și de orchestrație (Berlioz, Rimski-Korsakov, R. Strauss, Casella-Mortari, S. Adler, P.L. Alexander); • însușirea unor tehnici de instrumentație, orchestrație; • formarea unor aptitudini de orchestrare a unor piese muzicale (de pian, reducții etc.) pe diferite combinații instrumentale – luând în considerare analizele făcute, respectiv caracteristicile fizice și de interpretare ale fiecărui instrument aparte (abilitățile tehnice, ambitusul, specificul diferitelor registre, aspecte timbrale, modalitățile de notație, moduri de combinare ale diferitelor timbre instrumentale); • adâncirea și sistematizarea materialului însușit în cadrul cursurilor și seminariilor;
--	--

8. Conținuturi

8.1 Curs	metode de predare
1. Tema: Gruparea și clasificarea instrumentelor muzicale. Sistemul de clasificare. Familii de instrumente. Cuvinte cheie: idiofon, membranofon, aerofon, cordofon, sistemul Hornbostel-Sachs, Dewey	- conversația - problematizare - observația - audiție - explicație - sistematizare
2. Tema: Originea instrumentelor. Cuvinte cheie: aspecte geografice, dezvoltarea societăților, arheologie și etnografie, originea instrumentelor, modalități de folosire/cântare ale instrumentelor, simboluri, instrumente	- conversația - problematizare - învățare prin descoperire - observația - audiție - explicație - sistematizare
3. Tema: Asia și Orientul mijlociu - o privire de ansamblu a dezvoltării instrumentelor Cuvinte cheie: India, China, Asia de Sud-Est, Mesopotamia, Egipt, Israel, lumea arabă, importanța instrumentelor de percuție: jocul de pietre, clopote, gonguri, tam-tam, cinele, claves, plăci întrelovite, castaneta, xilofon, tobe; instrumente de suflat: fluiere, nai, orgă de gură, "oboi", "clarinet", corn, trompete, instrumente de coarde: harpă, lăută, liră, țiteră, țambal, psalteriu, harpă eolică	- conversația - problematizare - învățare prin descoperire - observația - audiție - explicație - sistematizare
4. Tema: Europa – dezvoltarea instrumentelor muzicale de la începuturi până în baroc	- conversația - problematizare

Cuvinte cheie: cultură antică grecească, Roma, Bizanțul, caracterul instrumentelor din Evul mediu, primordialitatea instrumentelor de percuție și celor de suflat, Renaștere, muzică instrumentală independentă, primele tratate de instrumentariu și instrumentație (Prateorius)	- învățare prin descoperire - observația - audiție - explicație - sistematizare
5. Tema: Europa – dezvoltarea instrumentelor muzicale din baroc până astăzi Cuvinte cheie: baroc muzical: prepararea și fabricarea instrumentelor, temperare egală, importanța crescândă a instrumentelor de coarde cu arcuș, familii de instrumente, orchestra barocă, clasicismul muzical: dezvoltarea instrumentelor, apariția clarinetului în orchestră, orchestra clasicistă, romantismul muzical: nuanțe timbrale, dinamică, intensitate, apariția unor noi instrumente, dezvoltarea celor existente (instrumentele de suflat din lemn și din alamă), mamutorchestră, orchestra mică, importanța instrumentelor de suflat și de percuție în secolul 20	- conversația - problematizare - învățare prin descoperire - observația - audiție - explicație - sistematizare
6. Tema: Dezvoltarea instrumentelor cordofone, în special celor cordofone cu arcuș. Cuvinte cheie: liră, chitara, harpă, apariția și răspândirea arcușului, rotă, rebab, rebec, lira cu arcuș, fidulă (fidel, violă), Pockettgeige, tromba marină, despărțirea muzicii culte de cea populară	- conversația - problematizare - învățare prin descoperire - observația - audiție - explicație - sistematizare
7. Tema: a) Familia instrumentelor – viola da gamba b) Familia instrumentelor – a viola da braccio Cuvinte cheie: Renaștere, viola da gamba (genunchi), viola da braccio (braț), membrii familiei, lira da bracio, violoncello da spalla (umăr), Praetorius, istoria celor două familii de instrumente, tehnica de cântare/interpretare, construcția și diferențele instrumentelor	- conversația - problematizare - învățare prin descoperire - observația - audiție - explicație - sistematizare
8. Tema: Instrumentele de coarde cu arcuș - Dezvoltarea viorii - principalele momente de evoluție. Marii producători de viori. Cuvinte cheie: viola d'amore, vioară, istoria instrumentului, acordaj, construcția instrumentului, trăsături moștenite, ambitus, tehnica de arcuș, literatura muzicală pentru vioară, Bertolotti da Salo, Maggini, Amati, Stradivari, Bergonzi, Guarneri	- conversația - problematizare - învățare prin descoperire - observația - audiție - explicație - sistematizare
9. Tema: Instrumentele de coarde cu arcuș - Viola Cuvinte cheie: istoria instrumentului, acordaj, specificități, tehnici de interpretare, literatură muzicală pentru violă, importanța instrumentului în baroc, dar mai ales în clasicism (cvartet), romantism și secolul 20	- conversația - problematizare - învățare prin descoperire - observația - audiție - explicație - sistematizare
10. Tema: Instrumentele de coarde cu arcuș - Violoncelul și contrabasul. Cuvinte cheie: baryton, istoria instrumentului, violoncel, violoncello da spalla (umăr), contrabas, moșteniri de la familiile de instrumente da braccio și da gamba, tehnici interpretative, literatură muzicală aferentă	- conversația - problematizare - învățare prin descoperire - observația - audiție - explicație - sistematizare
11.	- conversația

Tema: Ansamblul instrumentelor de coarde cu arcuș - Cvartetul de coarde; orchestra de coarde. Cuvinte cheie: familie de instrumente, timbre, tehnici interpretative, literatură muzicală aferentă	- problematizare - învățare prin descoperire - observația - audiție - explicație - sistematizare
12. Tema: Familia lăutelor. Harpa. Chitara. Cuvinte cheie: liră, kithara, harpă gotică, harpă clasică diatonică, lăută, chitarrone, theorba, vihuela, balalaika, chitară, mandolină, acordaj, mecanismul de pedală, tehnici de cântare, literatură muzicală aferentă	- conversația - problematizare - învățare prin descoperire - observația - audiție - explicație - sistematizare
13. Tema: Instrumentele cordofone cu claviatură. Antecedente și premergători. Cuvinte cheie: monocord, țiteră, psalteriu, kantele, țambal	- conversația - problematizare - învățare prin descoperire - observația - audiție - explicație - sistematizare
14. Tema: Instrumentele cordofone cu claviatură: clavicord, clavecin, pian. Cuvinte cheie: temperare egală, mecanică, dinamică, diferite ipostaze experimentale, tipuri, acordaj, literatură pentru clavecin și pian	- conversația - problematizare - învățare prin descoperire - observația - audiție - explicație - sistematizare
8.2 Seminar	metode de predare
1. Tema: Noțiuni de bază ale acusticii muzicale. Calsificarea și sistematizarea instrumentelor muzicale. Familii de instrumente. Cuvinte cheie: trăsături fizice, sunet, vibrații, oscilație, trăsăturile fizice și muzicale ale sunetului uzual, acustică muzicală, idiofon, membranofon, aerofon, cordofon, Hornbostel-Sachs, rezonator, undă, lungime de undă, armonice	- conversația - observația - învățare prin cooperare - audiție - problematizare - dialog interactiv
2. Tema: Construcția instrumentelor de coarde cu arcuș. Tehnici interpretative și efecte speciale ale cordarilor. Cuvinte cheie: efecte și tehnici interpretative: détaché, vibrato, legato, non legato, col legno, staccato, portato, martellato, tremolo, spiccato, saltando, ricochet, arpeggiando, glissando, tril, flajeolet, ambitus, registru, coloristică și timbru	- conversația - observația - învățare prin cooperare - audiție - problematizare - dialog interactiv
3. Tema: Construcția și tehnica viorii. Lucrări scrise pentru vioară. Violoniști celebri. Cuvinte cheie: violino, istorie, părți, ambitus, corzi, timbru, specificități de registre, articulație, divisi, sordino, acordaj, scordatura, tehnica arcușului	- conversația - observația - învățare prin cooperare - audiție - problematizare - dialog interactiv
4. Tema: Construcția și tehnica violei. Lucrări scrise pentru violă.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - audiție

Cuvinte cheie: violă, istoria instrumentului, tehnică instrumentală, ambitus, timbru, specificități de registre, articulație, tehnici interpretative, efecte sonore, cheia Do de alto, cheia Sol, viola d'amore (alt gamba), corzi aliquot	- problematizare dialog interactiv
5. Tema: Construcția și tehnica violoncelului. Lucrări scrise pentru instrument. Cuvinte cheie: părțile instrumentului, istoria, familia de instrument, viola da gamba versus violoncel, baryton, corzile și acordajul, specificități de registre, ambitus, cheia Do de tenor, cheia Fa, lucrări, interpreți	- conversația - observația - învățare prin cooperare - audiere - problematizare dialog interactiv
6. Tema: Construcția și tehnica contrabasului. Cuvinte cheie: contrabas, familia de instrument, caracteristici moștenite de la viola da gamba, corzile și acordajul, ambitus, tehnica de arcuș, transpoziție, semitranspozitoriu	- conversația - observația - învățare prin cooperare - audiere - problematizare dialog interactiv
7. Tema: Orchestra instrumentelor de coarde cu arcuș. Orchestrație pe orchestra de coarde. Cuvinte cheie: orchestră, familia de instrument, ansamblu, instrumentație și orchestrație, exerciții, dublarea vocilor, factură, chei, ambitus, registre, semitransunere, tehnici interpretative, timbre sonore și combinații timbrale, scriere omofonică sau de tip polifonic, contrapunct, efecte moderne, notație clasică și modernă	- conversația - observația - învățare prin cooperare - audiere - problematizare dialog interactiv
8. Tema: Harpa și tehnica instrumentului. Cuvinte cheie: harpa diatonică și cromatică, sistem simplu sau dublu de pedale, acordaj, corzi colorate, enarmonie, notație, efecte specifice instrumentului: trillák, glissando sau glissando dublu; flajeolete, prés de la table, sons étuffés, ambitus, registre, timbru, ansambluri instrumentale, harpa în orchestră	- conversația - observația - învățare prin cooperare - audiere - problematizare dialog interactiv
9. Tema: Familia chitarei. Construcția și tehnica instrumentului. Cuvinte cheie: chitară acustică, chitară clasică, electroacustică, electrică, acordaj, semitranspozitoriu, corzi, taste (Bund, fret), scordatura, stiluri	- conversația - observația - învățare prin cooperare - audiere - problematizare dialog interactiv
10. Tema: Lăuta și mandolina. Construcția și tehnica instrumentului. Cuvinte cheie: corzi, acordja, tipuri, corp rezonator, tastier, tipuri de gât, ambitus, timbru, literatură muzicală, locul lor în orchestră și în afara ei	- conversația - observația - învățare prin cooperare - audiere - problematizare dialog interactiv
11. Tema: Banjo. Cuvinte cheie: corzi, corp rezonator, origini, funcția, ambitus, articulație, efecte	- conversația - observația - învățare prin cooperare - audiere - problematizare dialog interactiv
12. Tema: Țitera și țambalul. Specificități tehnice.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - audiere

Cuvinte cheie: scară mixolidică, tipuri, armonice, modalitate de cântare, acordaj, corzi, plectru, ciocănel	- problematizare - dialog interactiv
13. Tema: Clavecinul și pianul. Cuvinte cheie: originea și dezvoltarea instrumentelor cu claviatură, tipuri și modele, acordaj, temperaj, mecanică, manual, timbru, pedală, dinamică, ambitus, pian preparat, notație	- conversația - observația - învățare prin cooperare - audiție - problematizare - dialog interactiv
14. Tema: Orchestrație pe grupuri sau ansambluri instrumentale. Exerciții. Reducția pentru pian. Cuvinte cheie: instrumentare și orchestrare din reducția pentru pian, partitură, cvartet de coarde, cheiel Do, Sol și Fa, semitranspozitoriu, ambitus, registre, factură, dublări, distribuții, omofon, polifon, contrant, timbre, tratate de orchestrație.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - audiție - problematizare - dialog interactiv

Bibliografie:

A. obligatorie (integral sau parțial):

1. Darvas Gábor, *Évezredék hangszerei*, Zeneműkiadó Vállalat, Budapest, 1961
2. Meer, John Henry van der, *Hangszerek – az ókortól napjainkig*, Zeneműkiadó, Budapest, 1988
3. Curt Sachs, *The History of the Musical Instruments*, Dover Publications, Inc., Mineola, New York, 2006
4. Jeremy Montagu, *Origins and Development of Musical Instruments*, Scarecrow Press, Inc., Lenham, Md., 2007
5. Anthony Baines (szerk.), *Musical Instruments through the Ages*, Penguin Books, London, 1974
6. Adler, Samuel, *The Study of Orchestration*, 3rd Edition, W. W. Norton & Company, Inc., New York – London, 2002
7. Alexander, Peter Lawrence, *Professional Orchestration – Vol. 1: The First Key: Solo Instruments & Instrumentation Notes*, Alexander Publishing, Petersburg – USA (Florida), 2008
8. Casella, Alfredo – Mortari, Virgilio, *A mai zenekar technikája*, Zeneműkiadó, Budapest, 1978
9. Michels, Ulrich, *Atlasz – Zene*, Athenaeum 2000 Kiadó, Budapest, 2003
10. Darvas Gábor, *A totemzenétől a hegedűversenyig*, Zeneműkiadó, Budapest, 1977
11. Darvas Gábor, *Zene Bachtól napjainkig*, Zeneműkiadó, Budapest, 1981
12. Okos Tibor, *A hangszeres magyar népzeneről*, Flaccus Kiadó, Budapest, 2004
13. Pécsi Géza, *Kulcs a muzsikához*, 212-245. old., Kulcs a Muzsikához Kiadó, Pécs, 2003

B. recomandată:

- Bogár István, *A rézfúvós hangszerek*, Zeneműkiadó, Budapest, 1975
- Pap János, *A hangszerakusztika alapjai*, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Budapest, 1993
- Piston, Walter, *Orchestration*, Victor Gollancz Ltd., London, 1982
- Berlioz, Hector – Strauss, Richard, *Trease on Istrumentation*, Dover Publications, Inc., New York, 1991
- Blatter, Alfred, *Istrumentation/ Orchestration*, Longman Edition, New York & London, 1980
- Demian, Wilhelm, *Teoria instrumentelor*, București, Editura Didactică și pedagogică, 1968
- Bărbuceanu, Valeriu, *Dicționar de instrumente muzicale*, București, Editura Teora, 1999
- Schulz, Georg Friedrich, *Alte Musikinstrumente – Werkzeuge der Polyphonie*, Schuler Verlagsgesellschaft, München, 1973
- Siklós Albert, *Hangszerek. Hangszínek*, Dr. Vajna és Bokor Könyvkiadó, Budapest, 1941
- Darvas Gábor, *A zenekar hangszerei*, Zeneműkiadó, Budapest, 1965
- Gábry György, *Régi hangszerek*, Corvina Kiadó, Budapest, 1969
- Siklós Albert, *Hangszerezéstan*, I.-II. kötet, Rozsnyai Károly Könyv- és Zenemű-kiadása, Budapest, 1910
- Gâscă, Nicolae, *Tratat de teoria instrumentelor*, vol. I și II, București, Ed. Muzicală, 1988
- Jeremy Montagu, *Musical Instruments of the Bible*, Scarecrow Press, Lenham, Md., & London, 2002
- Kunitz, *Istrumentation*, Peters Edition, Leipzig, 1956
- Pașcanu, Alexandru, *Despre instrumentele muzicale*, București, Editura Muzicală, 1980
- Rimski-Korsakov, *Principii de orchestrație I.-II.*, Editura Muzicală, București, 1959
- Oromszegi Ottó, *A fagott – Eredet- és fejlődéstörténet*, Turbucz Nyomda, Budapest, 2003

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile disciplinei, respectiv competențele pe care le formează corespund ocupațiilor pentru care sunt pregătiți absolvenții programului de studii.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- A. examen: oral / de scris / proiect, lucrări practice, etc.;	- problematizare - verificare - examen	70%
10.5 Seminar	- prezență activă la seminar; - B. îndeplinirea cerințelor de seminar în cadrul orelor, sau ca muncă individuală (realizarea și prezentarea temelor / lucrărilor / portofoliilor / proiectelor, etc.)	- obs. continuă - portofoliu - prezentare	20%
	- C. punctaj din oficiu (1 punct)		10%
10.6 Standard minim de performanță			
- prezență activă la problematizarea și dezbaterile subiectelor noi (curs), respectiv la prelucrarea lor prin teme / proiectele de seminar (seminar) – la min. 75% din ore; - realizarea tuturor (100%) activităților și temelor de seminar reprezintă condiție obligatorie la prezentarea la examen (din cadrul sesiunii); - realizarea a min. 50% din punctajul fiecărui (separat) tip de examen (enumerate anterior sub A și B)			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							
								

Data completării

17 septembrie 2025

Semnătura titularului de curs

dr. Fekete Miklós

Semnătura titularului de seminar

dr. Fekete Miklós

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament